

SPIS TREŚCI

BIOGRAMY I WSPOMNIENIA

<i>Andrzej Markowski: Jurij Apresjan (1930–2024)</i>	7
--	---

ARTYKUŁY I ROZPRAWY

<i>Stanisław Dubisz: Historia – kultura – język. O mechanizmach rozwoju polszczyzny</i>	11
<i>Marcin Zabawa: Paszport psa, paszport covidowy, paszport do szczęścia: o nowych znaczeniach i użyciach wyrazu paszport</i>	23
<i>Renata Bizior: Przysłowia z komponentami Ormianin, Grek i Żyd w kontekście pamięci zbiorowej</i>	38
<i>Magdalena Trysińska: Medialny obraz dziecka i dzieciństwo w portalach parentingowych mama:Du i dad:Hero</i>	52
<i>Grzegorz P. Waśniewski: Ideogramy w piśmie japońskim oraz w piśmie polskim z punktu widzenia semiotyki – o pewnej analogii graficznej obu języków</i>	68

SŁOWNIKI DAWNE I WSPÓŁCZESNE

<i>Kamil Wabnic, Jan Krzywdziński: Słownik frekwencyjny w stulecie urodzin jego twórcy</i>	86
--	----

SPRAWOZDANIA, UWAGI, POLEMIKI

<i>Mateusz Gromulski: Repozytorium Laboratorium Efektywnej Komunikacji – polska literatura prostojęzyczna</i>	96
---	----

SŁOWA I SŁÓWKA

<i>S.D.: Lingwistycznie o godce ślunskij i języku regionalnym</i>	105
---	-----

CONTENTS

BIOGRAPHICAL NOTES AND REMINISCENCES

<i>Andrzej Markowski</i> : Jurij Apresjan (1930–2024)	7
---	---

PAPERS AND DISSERTATIONS

<i>Stanisław Dubisz</i> : History – culture – language. Mechanisms of language development: The case of Polish	11
<i>Marcin Zabawa</i> : <i>Paszport psa</i> ‘a dog’s passport’, <i>paszport covidowy</i> ‘COVID passport’, <i>paszport do szczęścia</i> ‘a passport to happiness’: New meanings and uses of the word <i>paszport</i> ‘passport’	23
<i>Renata Bizior</i> : Proverbs with the components <i>Ormianin</i> ‘Armenian’, <i>Greki</i> ‘Greek,’ and <i>Żyd</i> ‘Jew’ within the context of collective memory	38
<i>Magdalena Trysińska</i> : Media portrayals of the child and childhood on online parenting sites <i>mama:Du</i> and <i>dad:Hero</i>	52
<i>Grzegorz P. Waśniewski</i> : Ideograms in the Japanese and Polish script from the semiotic point of view – An analogy seen in both languages	68

OLD AND MODERN DICTIONARIES

<i>Kamil Wabnic, Jan Krzywdziński</i> : The Polish frequency dictionary on the centenary of its creator’s birth	86
--	----

REPORTS, COMMENTS, POLEMICS

<i>Mateusz Gromulski</i> : The repository of the University of Warsaw Laboratory for Effective Communication – Polish publications on plain language	96
---	----

WORDS AND EXPRESSIONS

<i>S.D.</i> : A linguistic outlook on <i>ślunsko godka</i> and regional language	105
--	-----

W ZESZYCIE

Rozwój języka przebiega w ścisłym związku z rozwojem wspólnoty komunikacyjnej, która się nim posługuje, zmiany językowe zachodzą w sposób stały, ciągły, nieuchronny, stopniowy i niepostrzeżony, tak że dopiero po upływie pewnego czasu możemy stwierdzić, że stan języka jest inny niż jego stan wcześniejszy.

Stąły wzrost liczby jednostek leksykalnych (oraz znaczeń) jest jedną z najbardziej charakterystycznych cech polszczyzny XX i XXI wieku. Jednym z najnowszych neosemantyzmów jest wyraz *paszport*, który pojawia się w nowych znaczeniach i nowych kontekstach (zwykle inspirowanych angielszczyzną), a jego rozwój w polszczyźnie przebiega wielotorowo.

W zasobach paremiologicznych polszczyzny mieści się wyrazista kategoria przysłów zawierających komponenty językowe mające pod względem formalnym i semantycznym status etnonimów, które wpisują się w system stereotypów kulturowych magazynowanych w pamięci danej wspólnoty.

Media odgrywają szczególną rolę w upowszechnianiu określonych obrazów dziecka i dzieciństwa, tworząc różne dyskursy kierowane do różnych grup odbiorców. W zależności od typu medium i prezentowanego przez nie światopoglądu obrazy te będą różnić się od siebie w sposób zasadniczy. Dlatego też nie można mówić o jednym medialnym obrazie dziecka i dzieciństwa, a o obrazie dziecka i dzieciństwa w wybranym medium.

Poszukiwanie powiązań między różnymi systemami pisma, japońskim i polskim, choć może dyskusyjne, pokazuje, że status cyfr w języku polskim (naturalnym) odpowiada w pełni semiotycznemu statusowi ideogramów i że cyfry mogą być tak nazywane.

Nowatorskie badania frekwencyjne stanowiły pierwotną formę rozwijającego się wspólnie językoznawstwa korpusowego. Wyniki badań nad frekwencją słownictwa były wykorzystywane w licznych pracach badaczy z różnych subdyscyplin językoznawstwa, glottodydaktyki, edukacji i akwizycji języka, komparatystyki, przekładoznawstwa, logopedii i psychologii czy kognitywistyki.

Słowa kluczowe: historia – kultura – język – ewolucja języka – mechanizmy rozwoju polszczyzny – czynniki zewnętrznojęzykowe – czynniki wewnętrznojęzykowe – neosemantyzm – innowacja semantyczna – zapożyczenie semantyczne – etnonim – przysłowia – stereotyp etniczny – pamięć zbiorowa – gatunek pamięci – dyskurs tożsamościowy – medialne obrazy – rola społeczna – dzieciństwo – lingwistyka kulturowa – profile pojęciowe – ideogramy – pismo ideograficzne – cyfry arabskie – cyfry rzymskie – język japoński – notacja wymowy cyfr – językoznawstwo korpusowe – słownik frekwencyjny – Jerzy Woronczak – korpus językowy – lista frekwencyjna.